

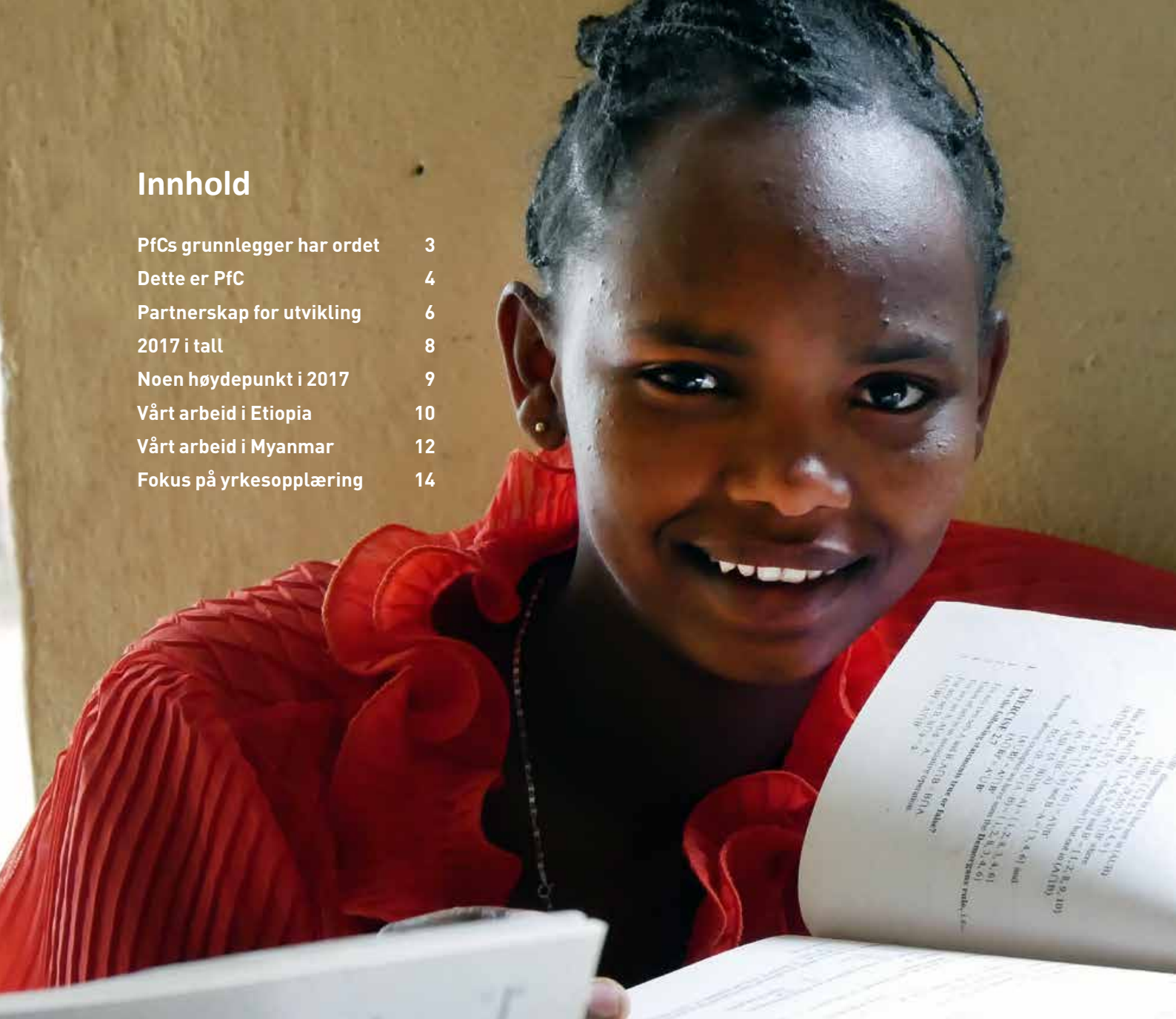

Årsmelding 2017

Partnerskap får kvinner i arbeid

Innhold

PfCs grunnlegger har ordet	3
Dette er PFC	4
Partnerskap for utvikling	6
2017 i tall	8
Noen høydepunkt i 2017	9
Vårt arbeid i Etiopia	10
Vårt arbeid i Myanmar	12
Fokus på yrkesopplæring	14

Takk til våre partnere i 2017:

Hovedsamarbeidspartner: Formuesforvaltning AS **Pro-bono-partner:** Advokatfirmaet BA-HR AS

Finansielle partnere: Erna og Knut Engs barnefond, Ivar S. Løges stiftelse, Pecunia AS, Biscaya AB, Stiftelsen Et Rikere Liv, Ringgården AS, andre private givere.

Prosjektpartnere i Myanmar: GIZ, IFC, Rotary, Southern Shan Tour Guide Association, Myanmar Hotel Association, Ministry of Hotels and Tourism, Ministry of Agriculture and Irrigation, Ministry of Environmental Conservation and Natural Resources, Nyaung Shwe Municipality, ICEI, DEAR Myanmar, Ministry of Education, Luxembourg Development, Novotel, Xynteo, Unilever, Yangon Bakehouse.

Prosjektpartnere i Etiopia: Best Day Care, Jimma University, Ministry of Education, Ministry of Women and Children Affairs, Womens Health Association of Ethiopia, Tebita Ambulance Service, Run Africa Athletics Sports Club, Reflectil AS, Ethiopian Traffic Manage Office, WISE, African Mosaïque, Makeda Zeleke, Siiqqee Women's Development Association, Good Samaritan Training Center.

Fem år i kampen for sosial endring

Vi kunne feire fem års jubileum i 2017. I virkeligheten var vi i gang allerede i 2010. Hele veien har motivasjonen vært å skape sosial endring gjennom økt bevissthet og tverrsektorielt samarbeid.

Det hele begynte med ønsket om å bringe sosiale endringsagenter, som European Venture Philanthropy Association, Ashoka og Acumen, og mange fond som fokuserte på samfunnsnyttene av investeringer, til Norge. Som deltaker i det årlige Skoll World Forum i Oxford, der filantroper, næringsliv, investorer og sosiale entreprenører møtes for å inspirere og hjelpe hverandre, møtte jeg mennesker som delte målet om å skape økt sosial og miljømessig bevissthet gjennom samarbeid over sektorgrensene. Vi ville bringe sammen norske institusjoner og mennesker som tenkte på samme måte, og inspirere til nye og aktive nettverk også her hjemme.

Vi holdt den første konferansen i Den Norske Opera i 2011. Det ble en stor suksess. 800 mennesker deltok, og svært mange deltakere rapporterte at konferansen hadde ført til at de endret måten de drev sin virksomhet på. Dessuten hadde de skapt nye og viktige partnerskap. I fem år var PFC-konferansen en viktig årlig begivenhet, med deltakere fra hele verden, og med en rekke konkrete samarbeid som resultat.

I 2012 etablerte vi PFC som en stiftelse. Samtidig etablerte vi oss med prosjekter i Myanmar. En avtale med Ministry of Tourism har ligget til grunn for vårt arbeid i Myanmar, og vi har gjennomført flere bærekraftige prosjekter innen utdanning og yrkesopplæring. Vi har fortsatt et fokus på prosjekter rettet mot turistnæringen. I 2017 oppnådde vi å bli registrert som internasjonal ideell organisasjon i Myanmar.

I 2015 etablerte vi oss også i Etiopia. Der har vi nå en rekke store prosjekter i samarbeid med lokale partnere. Våre partnere er lokale ildsjeler, lokalt næringsliv og norsk næringsliv. Sammen bidrar vi til å sikre kvinner og unge økonomisk uavhengighet, slik at de kan utvikle bærekraftige samfunn – økonomisk, sosialt og miljømessig.

I 2015 endret vi vår strategi. Etter fem år med store, internasjonale konferanser, kan vi glede oss over at det engasjementet vi håpet å bidra til er i full blomst. Sosialt entreprenørskap, innovasjon og sosiale investeringer fremmes i en rekke fora og samarbeidsorganer her hjemme.

I vår nåværende strategi fokuserer vi på å sikre kvinner og unge økonomisk uavhengighet.

Vi bruker vår energi på konkrete prosjekter i våre to fokusland: Etiopia og Myanmar. Begge er land som opplever økonomisk vekst. Begge land har dyktige og sterke kvinner som brenner for å bygge sine egne, bærekraftige samfunn. Gjennom operasjonell og strategisk støtte til utdanning, jobbskaping og næringsutvikling, kan vi sammen skape sosial endring. Sentralt i vårt arbeid er partnerskap mellom næringsliv, norsk og lokalt, og lokale entreprenører og myndigheter.

Ingrid Stange
Grunnlegger og styreleder

Nye roller for ideell sektor

PfCs samarbeid med det norske selskapet Reflectil viser hvordan ideell sektor kan ta nye roller i utviklingsarbeidet – som initiativtaker, som døråpner og som kompetent partner for næringslivet i en utrednings- og etableringsfase.

PfCs medarbeidere, som har mange års erfaring med utviklingsprosjekter i Etiopia, har sett at behovet for refleksprodukter i landet er stort. Det er mangel på gatelys – også i byene. Biler deler veier med fotgjengere, gjeterer som er ute med buskpen, eselkjerrer og syklistene.

I følge Verdens helseorganisasjon taper Etiopia rundt 65 millioner dollar årlig som følge av trafikkulykker. Ofrene er først og fremst fotgjengere og reisende med offentlig transport i aldersgruppen 18-30 år. Mangel på synlighet er en av hovedårsakene til den høye forekomsten av ulykker. Likevel er det ingen reguleringer eller bevissthet rundt bruk av refleksprodukter.

«Om det ikke hadde vært for Pfc hadde Reflectil ikke fått tilgang til en spennende ny mulighet.»
Petter Høgvard

Reflectil produserer synbarhetsprodukter for å ivareta personers liv og helse. Produksjonen skjer i lavkostland, der mange menneskers arbeidsplasser påvirkes av de valg som blir gjort. Det gjør at Reflectil som firma er uvanlig godt posisjonert til å kunne gjøre en forskjell for mange mennesker i en positiv retning. I dag har de produksjon i Kina og Portugal, og om det ikke var for Pfc ville de kanskje aldri vendt sine øyne mot Etiopia.

Pfc tok initiativ

Pfc kontaktet Reflectil i 2015 og presenterte for dem ideen om å starte produksjon av refleksprodukter i Etiopia. De tente på ideen, og sammen med Pfc besøkte selskapets ledelse Etiopia i 2016 for å se nærmere på mulighetene. Det resulterte i et ønske om å gjennomføre en forstudie for å vurdere mulighetene for å starte produksjon i landet. I 2017 ble Reflectil tildelt bedriftsstøtte for næringsutvikling fra Norad til å gjennomføre en slik forstudie. Forstudien ble gjennomført i samarbeid mellom Pfc og Reflectil i 2017, og på bakgrunn av funnene har Reflectil

Konserndirektør og eier av Reflectil AS, Petter Høgvard, sammen med Pfc konsulent Birikit Terefe under et besøk i Etiopia.

nå besluttet å utrede videre muligheten for å produsere for det interne markedet i Etiopia.

Effektiv kartlegging

Etiopias komparative fortrinn har ført til at flere ledende tekstilprodusenter de senere årene har valgt å flytte hele eller deler av sin produksjon fra asiatiske land til nettopp Etiopia, blant annet Hennes & Mauritz og Adidas.

– Etiopia er et spennende og fascinerende land der myndighetene har sørget for sterk økonomisk vekst på kort tid. Det skjer en rivende utvikling i landet, og konfeksjonsindustrien er et av satsingsområdene. Tilgangen til arbeidskraft er stor, og prisnivået gjør dem svært konkurransedyktige. Samlet vil dette bidra til nye muligheter for store deler av den fattigste delen av befolkningen i Etiopia, sier konserndirektør og eier i Reflectil Petter Høgvard.

Den viktigste barrieren for etableringer er oftest at man ikke har riktige folk på plass.

– Pfc har, med sin tilstedeværelse og sitt etablerte nettverk, sørget for at prosessen rundt kartlegging av mulighetene i Etio-

pia er blitt gjort på en effektiv måte. Om det ikke hadde vært for PfC hadde Reflectil hverken fått tilgang til en spennende ny mulighet, eller kunnet undersøke forretningsmulighetene på en så strukturert og effektiv måte som det har blitt gjort hittil, sier Høgvard.

Nye former for samarbeid

Gjennom mangeårig tilstedeværelse og solid lokal forankring har ideelle organisasjoner kompetanse som privat sektor kan nyte godt av. Det er ofte utfordrende å komme til et nytt land og en ny kultur med ønske om å starte virksomhet.

– Vårt samarbeid med Reflectil illustrerer at samarbeid mellom ideell og privat sektor kan foregå på helt andre måter enn at næringslivet støtter organisasjonenes arbeid økonomisk. I dette tilfellet er kompetanseoverføring og lokal kjennskap sentrale ingredienser i samarbeidet. Våre utgangspunkt og formål er forskjellige, men sammen kan vi sikre dobbel formålsrealisering – minst, sier administrerende direktør i PfC Anne-Karin Nygård.

Prototype på refleksevest for etiopisk politi.

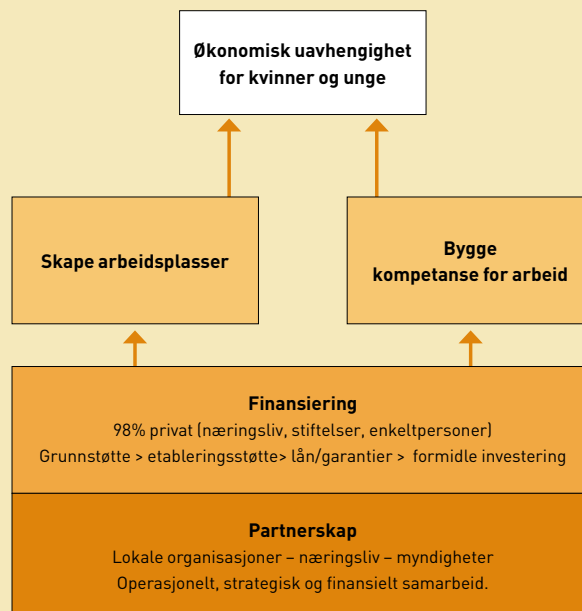

Fig. 1

PfCs modell og virksomhet

Partnership for Change er en pådriver før økt samarbeid og nye metoder innen bistands- og utviklingsarbeid. Vi baserer vår virksomhet på vår egen modell for bærekraftig utvikling (fig. 1), og har siden oppstarten i 2012 erfart at metoden fører til bærekraftige løsninger for enkeltpersoner og lokalsamfunn.

Metoden baserer seg på tverrsektorielt samarbeid og sosial innovasjon. Vi tror på rettede tiltak og investeringer med tydelige krav om bærekraft – ikke bare økonomisk, men også sosialt og miljømessig.

Vår virksomhet er i hovedsak finansiert av midler fra privat sektor. Våre partnere spiller en avgjørende rolle i vårt arbeid – ikke kun finansielt, men også gjennom å dele av sin kompetanse og sitt nettverk.

PfC har hovedkontor i Norge og prosjekt i Myanmar og Etiopia. Vi er etablert som en stiftelse registrert i Stiftelsesregisteret, og er medlem i organisasjoner som European Venture Philanthropy Association (EVPA), Asian Venture Philanthropy Network (AVPN), Frivillighet Norge, Hovedorganisasjonen Virke og The Norwegian-African Business Association (NABA). Vi har konsultativ status ved FNs Economic and Social Council (ECOSOC).

FNs bærekraftsmål: PfC har valgt å ha fokus på følgende bærekraftsmål i sin virksomhet.

Samarbeid på tvers av sektorer

Samarbeid med lokale sosiale entreprenører og lokalt næringsliv er essensielt i PfCs operasjonelle modell. Et eksempel er samarbeidet med den private ambulansetjenesten Tebita Ambulance i Addis Abeba. Sammen har vi startet Øst-Afrikas første utdanning av ambulanspersonell.

Sammen med vår partner, Tebita Ambulance of Pre-Hospital Emergency Medical Service (Tebita), har PfC etablert et nytt 15-måneders utdanningsprogram for ambulanspersonell, Tebita Paramedic College. Tebita er en av flere lokale næringslivspartnere som bidrar til at våre prosjekt støtter lokalt næringsliv og er tilpasset lokale behov. I 2017 ble pensum til utdanningen utviklet, nødvendige lisenser innhentet og investeringer i materiell gjennomført. Opptaket av studenter var klart ved utgangen av året, og selve opplæringen starter i 2018.

Det er det første treningsprogrammet innen dette fagfeltet i Etiopia, og har fått sertifisering COC (Certificate of Competency). Det innebærer at alle som arbeider i ambulansetjenesten i Etiopia må avlegge en eksamen ved senteret for å få offentlig godkjent sertifisering.

Løser et samfunnsproblem

Mangel på utdannet ambulanspersonell gir for dårlig kvalitet på prehospitaltjenester i Etiopia. Det er også manglende kunnskap og bevissthet i befolkningen om viktigheten av rask og adekvat

behandling ved ulykker. Undersøkelser indikerer at mindre enn ti prosent av de som har behov for akutt medisinsk hjelp blir fraktet til akuttmottaket med ambulanse. Mange blir etterlatt uten tilsyn, eller tatt til et helsesenter i personbil eller taxi uten helsehjelp underveis.

Grunnlegger og eier av Tebita Ambulance, Kibret Abebe, er en profilert sosial entreprenør i Etiopia. Han er utdannet spesialsykepleier og arbeidet i 17 år i akuttmottak. Det var hans erfaringer derfra som var bakgrunnen for at han sparte penger i 10 år, solgte huset og satset alt på å etablere landets første private ambulanseselskap i 2008.

- Ved akuttmottaket håndterte vi nærmest daglig krisetilfeller der pasientenes skjebne ville blitt en helt annen om de hadde fått øyeblikkelig hjelp på vei til sykehuset. De aller fleste kom gående eller ble fraktet i privatbil, sier Abebe.

Siden oppstarten har Tebita reddet 55.000 menneskeliv, og det er ikke bare de som kan betale som får hjelp. Gjennom å

yte tjenester til bedrifter og andre som har betalingsevne, legges et økonomisk grunnlag for å kunne tilby ambulanshjelp til de fattigste.

- De rike subsidierer tilbudet til dem som selv ikke kan betale, sier Abebe og viser videoer av hvordan selskapets topp moderne ambulanser tar seg inn i Addis' slum og personalet – ofte løpende langt til fots med båret i områder uten kjørbare vei – henter ut syke mennesker som ellers ikke vil fått tilgang til medisinsk hjelp.

Redder liv på flere måter

Tebita Ambulance har i dag 68 ansatte – de fleste av dem er også rekruttert fra slummen, trent og opplært internt i selskapet. Å skaffe tilstrekkelig kvalifisert arbeidskraft er en utfordring

På tampen av 2017 ble 16 studenter tatt opp. I 2018 starter de på utdanningen ved Øst-Afrikas eneste college for ambulanspersonell. Her møter PFCs direktør Anne-Karin Nygård studentene som skal starte på den historiske utdanningen.

i et land der det ikke finnes slik utdanning per i dag. Det er på den bakgrunn Tebita og PFC har gått sammen om å etablere utdanningen.

Sosialt entreprenørskap

Gjennom å rekruttere studenter som er i vanskelige livssituasjoner bidrar vi til å "redde" livet til dem og deres familier. I tillegg til at vi redder livet til de syke og skadede. Jeg pleier å si at vi redder liv flere ganger, sier Abebe. 16 studenter går i gang med utdanningen i 2018 – halvparten er kvinner, alle fra fattige familier.

Kibret Abebe og Tebita Ambulance er en svært god lokal partner for PFC.

- Kibret Abebe er en sann sosial entreprenør som tenker nytt og bidrar til å løse samfunnsmessige utfordringer i det etiopiske samfunnet. Han bidrar til sysselsetting og har en sosial tilnærming til alt han gjør. Når vi fikk muligheten til å samarbeide med Tebita om å etablere yrkesutdanning, var det et enkelt valg, sier direktør i PFC Anne-Karin Nygård.

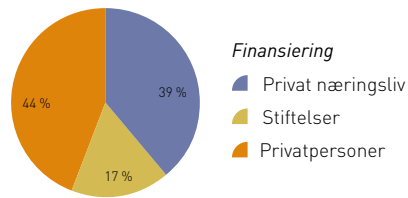
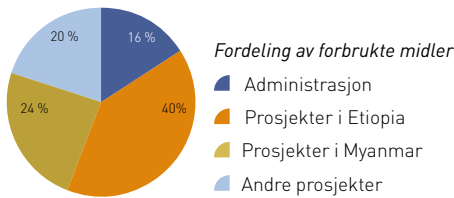
Det er midler fra Ivar S. Løges stiftelse som er benyttet til å finansiere dette arbeidet.

OM TEBITA AMBULANCE

Tebita er Etiopias første private tilbyder av ambulansetjenester. Selskapet ble startet av Kibret Abebe i 2008. Abebe har mer enn 25 års erfaring fra det etiopiske helsevesenet.

Selskapet er lisensiert av helsemyndighetene i Addis Abeba.

Tebita har offentlig godkjenning for å drive Etiopias eneste utdanning av ambulanspersonell.

Nøkkeltall 2017

Anskaffede midler	11,6 millioner kroner
Forbrukte midler	10,1 millioner kroner
Antall ansatte pr 31.12 2017	5
Antall årsverk	4,7

Prosjektoversikt og deltakere i Myanmar

Prosjektnavn	Partner(e)	Antall deltakere
Inle Speaks Community Skills Development Project	GIZ, IFC, Rotary, Southern Shan Tour Guide Association, Myanmar Hotel Association, Ministry of Hotels and Tourism, Ministry of Agriculture and Irrigation, Ministry of Environmental Conservation and Natural Resources, Nyaung Shwe Municipality	455
Kapasitetsbygging av sivil sektor		
Bamboo håndverksopplæring		
Samkar syprosjekt		
Opplæring av turistguider		
IT-opplæring		
Engelsk for yrkesfag		
Kurs i entreprenørskap		
Lwe Nyein opplæring i syferdigheter		
EPIC - Utvikling av lokalsamfunn	ICEI, DEAR Myanmar	Forarbeid. Oppstart i 2018
Yrkesskolen Nyaungshwe Hospitality Certificate	Ministry of Hotels and Tourism, Ministry of Education, Luxembourg Development, Novotel	49
Engelsk for unge i turistnæringen	Ministry of Hotels and Tourism, Myanmar Hotel Association	52
Xynteo - Fremtidens landsbyer	Xynteo, Unilever	50
Yangon Bakehouse - Engelskopplæring	Yangon Bakehouse	20
TOTALT		626

Prosjektoversikt og deltakere i Etiopia

Prosjektnavn	Partner(e)	Antall deltakere
Yrkesopplæring for unge jenter	Good Samaritan Training Center	178
Sikre jenter skolegang og mentorprogram	Siiqqee Women's Development Association	119
Bygging og utvikling av av yrkesopplæringscenter	Siiqqee Women's Development Association	Oppstart 2018
Styrke unge designere	African Mosaïque	10
Støtte til en talentfull designer	Makeda Zeleke, African Mosaïque	1
Oppskalering av veveri	Women's Health Association of Ethiopia	130
Kompetansebygging for kvinner for tilgang til arbeidsmarkedet	WISE	200
Forundersøkelse for etablering av produksjon av refleksprodukter	Reflectil AS, Ethiopian Traffic Manage Office	Prøveproduksjon starter våren 2018
Opplæring av unge talentfulle løpere	Run Africa Athletics Sports Club	68
Utdanning av ambulanspersonell	Tebita Ambulance College, Tebita Ambulance Service	16
Etablering av småbarnsbarnhager (0 -4 år) Etablering av det første nasjonale opplæringsprogram for utdanning av personell	Womens Health Association of Ethiopia, Good Samaritan Training Center, Best Day Care, Jimma University, Ministry of Education, Ministry of Women and Children Affair, Technical Vocational Education and Training (TVET), German Cooperation Agency (GIZ)	Starter utdanning av personell i 2018
TOTALT		722

Noen høydepunkt 2017

Innvilget konsultativ status hos ECOSOC

PfC søkte for et par år siden om å få konsultativ status ved FNs Economic and Social Council (ECOSOC). Dette er rådet i FN som har spesielt ansvar for sosial og økonomisk utvikling, og som håndterer frivillige organisasjoners status i FN-systemet. Det har tatt tid å få godkjent søknaden, men med et vedtak i New York i juli 2017 ble PfC innvilget konsultativ status. Det betyr at vi kan sende representanter til konferanser og møter i FN for å observere, og vi kan også levere inn skriftlige råd og synspunkt innen våre arbeidsområder. Vi ser det som en anerkjennelse at vi har oppnådd en slik status etter kun fem år i drift, og ser frem til et mer aktivt samarbeid med relevante FN-organisasjoner.

Tilsagn om Norad-midler til businessprosjekt

PfCs arbeid er i hovedsak finansiert av midler fra privat sektor – bedrifter, stiftelser og enkeltpersoner. I 2017 fikk PfC imidlertid for første gang tilsagn om midler fra Norad til et prosjekt. Det ser vi på som et viktig supplement – ikke bare økonomisk, men også for å få

til tverrsektorielle samarbeid mellom privat, ideell og offentlig sektor. Prosjektet vi fikk støtte til er et samarbeid med Mester Grønn AS. Sammen arbeider vi for å etablere en virksomhet i Etiopia der marginaliserte kvinner skal produsere kurver. Kurvene skal eksporteres til Norge og selges i Mester Grønns butikker over hele landet.

Lokale myndigheter overtar yrkesutdanningen i Myanmar

Det er nå klart at yrkesskolen Nyaungshwe Hospitality Certificate (NHC), som i dag drives i PfCs lokaler i Nyaungshwe, skal flyttes til myndighetenes skole. Det innebærer at kostnadene for studentene vil bli dekket av myndighetene, de får tre gratis måltider om dagen og gratis losji. Enda viktigere er det at de får sertifikat utstedt av Ministry of Education, noe som øker "verdien" i forhold til å få jobb i fremtiden, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Godkjenning i Myanmar

Partnership for Change oppnådde godkjenning som internasjonal organisasjon i Myanmar i

2017. Det er et måløyeblik som er vanskelig å komme gjennom, og innebærer at en del prosesser knyttet til etablering og gjennomføring av utviklingsprosjekt i landet forenkles noe.

Grønt lys for småbarnsbarnehager i Etiopia

I 2017 ble det klart at PfC, i samarbeid med etiopiske myndigheter og Drøbak Montessori Stiftelse i Norge, skal starte opp småbarnsbarnehager (0-4 år) i Etiopia. 2017 ble benyttet til utvikling av pensum for personalet. En nettbasert utdanning starter i 2018, og senere blir det oppstart av fire pilotbarnehager. Samarbeidet med myndighetene i Etiopia innebærer at vårt initiativ til å starte småbarnsbarnehager kan resultere i nasjonal utbygging av et slikt tilbud, noe som har stor betydning for å tilrettelegge for kvinners yrkesdeltakelse i formell sektor. PfC har også sikret finansiering av prosjektet med midler fra Ivar S. Løges stiftelse.

Kvinner er en marginalisert og sårbar gruppe i Etiopia. En sentral årsak er at de ikke har vært del av landets arbeidsstyrke, og dermed ikke oppnår sosial og økonomisk uavhengighet. PFCs prosjekter er designet for styrke kvinners muligheter. I samarbeid med våre partnere gir vi kvinner tilgang til relevant yrkesopplæring, og vi bidrar til jobbskaping gjennom å investere i virksomheter og kvinnelige entreprenører.

Se samlet oversikt over alle våre prosjekt på side 8.

«Denne muligheten har gitt meg håp, og jeg har i tillegg til yrkesopplæringen fått kunnskap om business og entreprenørskap.»
Yimeyashu Egziobher, frisør/lærning

Good Samaritan Training Center (GSTC) er lokalisert i et svært fattig område i utkanten av Addis Abeba. De fleste av kvinnene som rekrutteres til prosjektet er enslige mødre uten arbeid og med minimal eller ingen inntekt. Mange må sette bort barna sine til familie eller andre.

Hos GSTC får kvinnene seks måneders yrkesopplæring innen søm, frisør eller matlaging. I likhet med alle våre prosjekt rettet mot denne målgruppen, får deltakerne her også såkalt life-skill-opplæring. Det innebærer grunnleggende kunnskap om

Gjennom et tett samarbeid med lokalt næringsliv sikrer grunnlegger og driver av GSTC, Elizabeth Abebe, at utdanningen er relevant og at næringsdrivende rekrutterer fra utdanningen. Her er hun sammen med HR-direktør hos Asbem Garment, Yohannes Worku.

Kompetanse og støtte gir tilgang til arbeidslivet

Yrkesopplæringen vi driver sammen med Good Samaritan Training Center er et av våre eldste prosjekt i Etiopia. Der får marginaliserte kvinner og enslige mødre relevant yrkesutdanning. Samtidig er arbeidet et eksempel på helhetlig tenkning rundt det sett av utfordringer som møter mange kvinner som står utenfor det formelle arbeidslivet.

helse, inkludert seksuell og reprodusert helse, ernæring og hygiene. De får også et kurs i entreprenørskap. I 2017 fikk 178 kvinner opplæring ved GSTC.

Kvinnene er ettertraktet i det lokale næringslivet etter endt opplæring. Alle får tilbud om jobb eller starter egen virksomhet. Et tett samarbeid mellom GSTC og det lokale næringslivet bidrar til dette – ikke minst fordi opplæringen kan skreddersys for lokale behov. GSTC har blant annet nært samarbeid med konfeksjonsfabrikken Asbem Garment. Der får kvinnene som går på tekstil-linjen

en måneds praksis. I tillegg bidrar fabrikkene, som en del av sitt sosiale ansvar, med materiell og utstyr til opplæringen. De ansetter også mange av kvinnene fra GSTC etter endt utdanning.

For de som ikke kommer i arbeid, skyldes det i hovedsak manglende pass av barn eller investeringsmidler knyttet til etablering av egen virksomhet. For å bidra til å bedre denne situasjonen vil PFC og GSTC nå etablere et barnehagetilbud i området, samt starte en låneordning for entreprenører.

«Jeg ønsker å
forandre etiopisk
design.»

Makeda Zeleke har markert seg i Etiopias moteverden. Nå vises hennes arbeider på catwalken, ikke bare på det afrikanske kontinent, men også i Europa og USA.

Klar for catwalken i Paris

Makeda Zeleke er en lovende motedesigner. Med støtte fra PFC har hun utviklet en egen 2018-kolleksjon som vises både i hjemlandet og i verdens motemetropoler.

25 år gamle Makeda Zeleke har etablert sitt eget brand, Elzamak Design, der hun utvikler motedesign basert på tradisjonelle, etiopiske tekstiler og håndbroderier. Målet er å skape moderne klær med basis i tradisjoner, og hennes arbeid blir lagt merke til. Hun er blant annet, sammen med etablerte etiopiske designere, valgt ut til å vise sitt arbeid i Paris ved inngangen til 2018.

PfC kom i kontakt med Makeda da hun deltok i vårt prosjekt *Empowering Young Designers* i 2016. Hun er også en av ti talentfulle designere som ble plukket ut til å delta i prosjektet *African Mosaïque Fashion Incubator* som PfC gjennomførte sammen med vår partner African Mosaïque i

2017. Der fikk Makeda og de andre unge designerne kunnskap om å bygge opp en designvirksomhet, utvikle en kolleksjon samt kunnskap om og kontakt med moteindustrien. Ved prosjektets avslutning i desember 2017 gikk Makeda Zeleke seirende ut av konkurransen om å ha den beste kolleksjonen og den beste forretningsplanen.

– Deltakelsen i inkubatorprogrammet har betydd enormt mye – ikke minst har jeg fått mye verdifull kunnskap om businessdelen av det å jobbe som selvstendig designer. I tillegg har jeg fått innspill til hvordan jeg kan utvikle mitt design. Det har virkelig åpnet øyene mine, sier Zeleke selv.

Vår støtte til Makeda Zeleke – både via inkubatorprogrammet og direkte økonomisk og strategisk støtte til henne – er et eksempel på hvordan vi også jobber med enkeltmennesker og entreprenører i prosjekter av ulikt omfang.

Makeda Zeleke har fått mye oppmerksomhet for sitt design.

Myanmar har betydelige utfordringer for å sikre stabilitet og økonomisk fremgang etter flere tiår under militærregime. Våre program i Myanmar er designet for å bidra til gjenoppbyggingen av landet. Vi arbeider med utdanning og opplæring og bidrar med etableringsstøtte og investeringer. I Myanmar har vi, gjennom samarbeid med andre organisasjoner, myndigheter og lokalt næringsliv, et særlig fokus på prosjekter knyttet til miljømessig bærekraft og til turisme som vekstnæring.

Se samlet oversikt over alle våre prosjekt på side 8.

Dette prosjektet har fokus på å gi marginaliserte grupper tilgang til deltakelse i den økonomiske veksten i landet.

Gir lokalsamfunn verktøy for utvikling

Målrettet arbeid er nødvendig for å sikre at den økonomiske veksten er inkluderende og skjer i harmoni med mennesker, kultur og miljø. Det ivaretas av dette prosjektet ved Inle Lake.

Området rundt innsjøen Inle Lake er Myanmars nest største turistdestinasjon. Turistnæringen i området har et stort potensiale for økonomisk vekst, og det er et økende fokus på at alle, ikke bare noen, skal inkluderes i denne utviklingen. Særlig er det viktig å involvere lokal ungdom i de nye mulighetene. Selv om stadig flere jobber er å oppdrive, kommer de lokale ungdommene ofte til kort i konkurranse med tilreisende, kvalifisert arbeidskraft.

EPIC-prosjektet, som PFC driver i samarbeid med den lokale sivilsamfunnsaktøren Inle Speaks Community Skills Development Centre (ISCSDC) og den italienske organisasjonen ICEI (Institute for International Economic Cooperation), søker å bedre denne situasjonen. Målgruppen er beboere i landsbyer i Inle-regionen som i

dag har liten eller ingen aktivitet knyttet til turistnæringen.

Gjennom prosjektet har vi en helhetlig tilnærming, og aktiviteter inkluderer støtte til nye oppstartsbedrifter, utvikling av nye turismeprodukter, øke lokalsamfunnets kompetanse knyttet til ansvarlig turisme, miljømessig bærekraft og god landbrukspraksis (GAP). I tillegg etableres lokale turistkomiteer, og det fokuseres på å markedsføre området. Dette skal blant annet gjøres gjennom å utvikle en app for ansvarlig turisme, og en egen merkevare for miljømessig og sosial bærekraft.

Prosjektet har et sterkt fokus på å inkludere marginaliserte og fattige samfunn i Inle-området, og har et særlig fokus på å tilrettelegge for kvinners deltakelse.

Gjennom samarbeid med myndigheter, næringsliv og det sivile samfunn lokalt, har prosjektet en tilnærming til samfunnsutvikling som er helhetlig og inkluderende.

Den ene partneren i prosjektet, ISCSDC, er en lokal sivilsamfunnsaktør som er etablert av PFC og en lokal organisasjon for turistguider. ISCSDC bidrar inn i dette og andre prosjekter med ferdigheter som mangler lokalt. Yrkesrettet engelsk, datakompetanse, turguidekompetanse, entreprenørskap og bærekraftig virksomhet står på listen over kurs de tilbyr. Denne kompetansen øker deltakernes jobbmuligheter.

ISCSDC har prosjekter knyttet til miljø- og turisme på og rundt Inle Lake. Quiet Boat er et prosjekt som har som mål å utvikle stillegående motorer som bedre ivaretar faunaen på og rundt innsjøen.

Bygging av sivilt samfunn

Sivilt samfunn er under oppbygging i Myanmar etter tiår med lavt aktivitetsnivå. PFC har, sammen med lokale partnere, fasilitert oppstart og utvikling av den ideelle organisasjonen Inle Speaks Community Skills Development Centre.

Inle Speaks Community Skills Development Centre (ISCSDC) ble etablert av PFC i samarbeid med en lokal turistguideorganisasjon i Inle-området i 2013. ISCSDC er godkjent som lokal NGO (ideell organisasjon), og har utviklet seg til å bli PFCs viktigste lokale partner i Myanmar.

Gjennom å bidra økonomisk, strategisk og operasjonelt til å bygge og utvikle ISCSDC som en selvstendig organisasjon, har vi samtidig utviklet det som har blitt en viktig lokal partner for oss. Båndene mellom PFC og ISCSDC er tette. Vi deler kontor i Nyaungshwe, og samarbeider om mange av prosjektene PFC er engasjert i i Myanmar per i dag. Samtidig har ISCSDC egne prosjekter som PFC ikke er direkte operasjonelt involvert i. Organisasjonen har et fokus på kapasitetsbygging i lokalmiljøet i Nyaungshwe og

området rundt Inle Lake. De jobber med miljørelaterte prosjekter, trening av turistguider og prosjekter knyttet til promotering og merkevarebygging av Nyaungshwe og Inle Lake som turistdestinasjoner.

Med bakgrunn i PFCs tro på tverrsektorielt samarbeid, er det å bidra til å bygge en sterk ideell sektor i Myanmar en naturlig oppgave for oss. Sterke lokale organisasjoner er viktig for lokalsamfunnet, og det er viktig for oss å ha partnere som sikrer at våre prosjekter er fundert på lokale behov.

ISCSDC har svært god kompetanse på lokale forhold, ikke minst hvordan turisme kan bidra til utvikling. De har også et bredt og verdfullt nettverk som gjør dem til en attraktiv samarbeidspartner, ikke bare for PFC, men

også lokale myndigheter og andre internasjonale organisasjoner.

Kapasitetsbyggingen av ISCSDC har som mål å bidra til at organisasjonen blir ytterligere styrket og får økt attraktivitet som partner. Det er et mål at ISCSDC skal styrke sin posisjon og ha en bærekraftig drift.

«Etter engelskkurset kan jeg hjelpe de utenlandske turistene på en mye bedre måte.»

Mon Yee Aung (24)

PfC har i samarbeid med våre partnere en rekke yrkesopplæringsprosjekter i Etiopia og Myanmar.

Våre prosjekter gir opplæring i yrkesfag som er etterspurt i lokalmiljøet og inkluderer i tillegg såkalt lifeskill-training (grunnleggende helse- og samfunnskunnskap).

Vi samarbeider med lokalt næringsliv for å sikre deltakerne yrkespraksis og senere arbeid.

Vi ser også på løsninger rundt våre deltakere der de av ulike grunner forhindres fra å delta i det formelle arbeidslivet.

Tett samarbeid med lokalt næringsliv gjør at deltakerne i våre yrkesopplæringsprosjekter er ettertraktet arbeidskraft i sine lokalsamfunn. Alle elevene ved yrkesskolen Nyaungshwe Hospitality Certificate i Myanmar fikk lærlingplass ved hotellkjeden Novotel i Inle Lake-området.

Vi gir mer enn en utdanning

Å tilby et yrkesopplæringsløp er en ting. Å tilby relevant yrkesopplæring og løpende håndtere utfordringene som deltakerne møter på veien inn i yrkeslivet, er noe helt annet. For PfC er en helhetlig tilnærming det eneste forsvarlige.

Sammen med våre partnere har vi ulike yrkesopplæringsprogram innen en rekke fagområder i Etiopia og Myanmar. Når PfC inngår lokale partnerskap for å etablere yrkesopplæring, er det noen forutsetninger som skal være til stede. For det første skal opplæringen være relevant for det lokale arbeidsmarkedet, og den skal rette seg mot kvinner og unge som ellers ikke har et relevant tilbud.

Et eksempel på dette er yrkesskolen Nyaungshwe Hospitality Certificate (NHC) ved Inle Lake i Shan-staten, som vi etablerte i 2017. Prosjektet er utviklet i tett samarbeid med det lokale næringslivet, og med departementene for turisme og utdanning.

Lokalt samarbeid

Sju år etter at Myanmar åpnet for fri turisme begynner virkningen av å være en «ny destinasjon» å avta. Landet må ta opp konkur-

ransen med sine langt mer utviklede naboer, populære turistdestinasjoner som Thailand, Malaysia og Vietnam.

Selv om turismen skaper mange gode jobber, er arbeidsledigheten blant unge i området rundt Inle Lake høy. Det skyldes i hovedsak at de unge ikke har kompetansen som er etterspurt. NHC vil derfor ha direkte og umiddelbar positiv innvirkning på næringslivet og lokalbefolkningen rundt Inle

Yrkesskolen Nyaungshwe Hospitality Certificate (NHC) drives i tett samarbeid med det lokale næringslivet og departementene for turisme og for utdanning.

Lake. De 50 elevene er rekruttert gjennom PfCs brede lokale nettverk. 100 prosent er garantert lærlingplass, og målet er at alle blir sysselsatt før neste turistsesong.

Tilpasset lokale forhold

Modellen og pensumet er utviklet av PfC og vår partner LuxDev (Luxembourgs etat for utviklingsarbeid). Opplæringen er skreddersydd for Inle-området. Den består av seks måneder teoretisk undervisning og tre måneder som lærling ved et av Inle Lakes bedre hotell. Prosjektet viser hvordan lokalt tilpasset yrkesutdanning, i samarbeid med næringslivet, bidrar til – ikke bare kompetansebygging, men også legger grunnlag for økonomisk uavhen-

gighet gjennom at deltakerne blir sysselsatt.

Sosial infrastruktur

I tilknytning til våre yrkesopplæringsprosjekter i Etiopia, har vi erfart at deltakerne står overfor en del tilleggsutfordringer utover å mangle relevant kompetanse. Andelen unge og enslige mødre er høy i våre prosjekter, og mange av kvinnene er forhindret fra å ta imot jobbtilbud fordi de ikke har noen til å passe sine barn. Det er per i dag ikke barnehagetilbud for de under fire år i Etiopia. Manglende sosial infrastruktur stopper kvinner fra å ta arbeid, og de risikerer å falle tilbake i fattigdomsspiralen.

I samarbeid med en rekke partnere – blant annet Drøbak Montessori Stiftelse og etiopiske myndigheter, startet vi derfor i 2017 forarbeidene til det som skal bli fire piloter av småbarnsbarnehager (0–4 år) i Etiopia. En av disse pilotene etableres ved yrkesopplæringscenteret Good Samaritan Training Center hvor de fleste deltakerne er enslige mødre. Slik vil vi bidra til at enslige mødre faktisk får muligheten til å bli del av den formelle økonomien. De får bruke sin nyvunne kompetanse ved at det bygges sosial infrastruktur rundt dem og deres barn.

PFC PARTNERSHIP
FOR CHANGE

Besøksadresse: Henrik Ibsens gate 53, Oslo, Norge
Postadresse: Postboks 1777 Vika, 0122 Oslo, Norge
Tlf: 95 91 98 80
e-mail: info@pfchange.org
facebook: [pforchange](https://www.facebook.com/pforchange)
www.pfchange.org